

РЕФОРМУВАННЯ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СИСТЕМИ ТА ГЕНДЕР: ОНОВЛЕННЯ ЩОДО БАНГКОКСЬКИХ ПРАВИЛ

Вступ

Дана презентація призначена для уточнення Документа щодо реформування пенітенціарної системи та гендеру з Посібника реформування сектора безпеки та гендеру після прийняття Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй (ООН) *Правил ООН щодо поводження з жінками-в'язнями та заходів, не пов'язаних з позбавленням волі, по відношенню до жінок-злочинниць*, також відомим як Бангкокські правила. Читачам рекомендується ознайомитися з повним текстом Бангкокських правил.

Зміст Бангкокських правил

Імплементація Бангкокських правил

Додаткові ресурси

1. ВСТУП

21 грудня 2010 року Генеральна Асамблея ООН без голосування затвердила Правила ООН щодо поводження з жінками-в'язнями та заходів, не пов'язаних з позбавленням волі, по відношенню до жінок-злочинниць (Бангкокські правила). Ці правила є першою комплексною міжнародною ініціативою з метою привернути увагу та запропонувати напрямки забезпечення потреб жінок та дівчат в системі кримінального судочинства. Важливо відзначити, що в тексті визнається, що Бангкокські правила, особливо щодо відповідальності за надання батьківської опіки або піклування, могли б також застосовуватися і до чоловіків.

Бангкокські правила детально доповнюють Стандартний мінімум Правил поводження з ув'язненими (СМП, 1955). СМП вже містив ряд правил, що стосуються особливих потреб жінок і дівчат, які перебувають в ув'язненні. Наприклад, СМП вимагає:

- утримання жінок і дівчат в окремих установах;
- утримання юних ув'язнених окремо від дорослих;
- наявності особливого приміщення для надання передпологового і післяпологового догляду та «дитячого садка», а також
- використання жінок-службовців для нагляду і відвідування ув'язнених жінок.¹

СМП, на жаль, не акцентує увагу на діапазоні потреб, характерних для дорослих і малолітніх жінок-ув'язнених, а також не розглядає відповідні потреби на інших етапах кримінального судочинства.

Бангкокські правила стосуються не лише пенітенціарних установ, але й «усіх категорій жінок, позбавлених волі, а також жінок які

¹ ООН, Перший Конгрес ООН з запобігання злочинності та поводження зі злочинцями, *Стандартний мінімум Правил ООН щодо поводження з ув'язненими, 1955.*

проходять по кримінальних або цивільних справах, ще не засуджених чи вже засуджених».² Вони також застосовуються до жінок, засуджених до «заходів безпеки», не пов'язаних з позбавленням волі (таких, як регулярні відмічання в поліції або носіння електронної бирки) або до «виправних заходів, призначених суддею» (таких, як медична допомога або психіатричне лікування). Бангкокські правила також розглядають застосування до жінок-злочинниць заходів, не пов'язаних з позбавленням волі.

Кількість жінок-ув'язнених і частка жінок у тюремних поселеннях за останні 25 років збільшилися. Станом на січень 2012 року у пенітенціарних установах по всьому світу перебувало понад 625 000 жінок і дівчат - в якості підслідних, або в якості засуджених злочинниць. Однак, жінки і дівчата як і раніше становлять меншість в тюремних поселеннях будь-якої країни світу: у 80% пенітенціарних систем лише 2-9% від засуджених до тюремного ув'язнення.³

Жінки і чоловіки мають різні потреби, які необхідно задовольняти під час ув'язнення або застосування заходів, не пов'язаних з позбавленням волі. Найбільш очевидним є те, що жінки і чоловіки психологічно різні, і також мають особливі медико-санітарні та гігієнічні потреби, не включаючи перед-пологовий та післяпологовий медичний догляд. Жінки також дуже часто є основними відповідальними за медичний догляд за дітьми та іншими утриманцями зі складу сім'ї. До надходження до в'язниці, вони могли бути жертвами сексуального домагання, а, перебуваючи у в'язниці, є найбільш вразливими до ушкоджень, психологічного або фізичного насильства.⁴ Тюремні системи і тюремні режими зазвичай розраховані переважно на чоловіків-ув'язнених - від планування в'язниць до заходів безпеки, медичних установ, порядку контактів з членами сімей, роботи та навчання. В результаті, багато в'язниць мають тенденцію невідповідності потребам жінок. Оскільки тюремних установ для жінок є набагато менше, то жінок-злочинниць часто поміщають в тюрми далеко від дому, обмежуючи їх контакт зі своїми сім'ями; також, їх часто утримують при більш високому, ніж необхідно, рівні безпеки.

Під заходами, не пов'язаними з позбавленням волі, маються на увазі заходи, які можуть застосовуватися до жінок або чоловіків, які формально проходять процедуру кримінального судочинства, на досудовому етапі та на етапі оголошення вироку, що не передбачає позбавлення волі. Ці заходи охоплюють програми виведення з системи кримінального судочинства, громадські роботи, домашній арешт або обмеження свободи переміщення, а також адміністративні та фінансові санкції. При їх застосуванні, навіть заходи впливу в рамках місцевої громади можуть ненавмисно ставити жінок у невідповідне становище внаслідок неприйняття до уваги їх обов'язків по догляду за дітьми.

Чіткі міжнародні норми можуть служити керівництвом для пенітенціарних установ у питаннях врахування вищезазначених потреб.

2. ЗМІСТ БАНГКОКСЬКИХ ПРАВИЛ

Бангкокські правила застосовуються до наступних питань, які стосуються поведінки з

² Генеральна асамблея ООН, *Правила ООН щодо поведінки з жінками-в'язнями та заходів, не пов'язаних з позбавленням волі, по відношенню до жінок-злочинниць (Бангкокські правила)*. Резолюція 65/229 від 21 грудня 2010 року, додаток, стаття 14.

³ Рой Волмслі, *Світовий список ув'язнених жінок (друге видання)*, Міжнародний центр тюремних досліджень, 2012.

⁴ Офіс ООН у справах наркотиків і злочинності, *Посібник для тюремного керівництва та політиків з питань жінок та ув'язнення*, серія видань Посібника з кримінального судочинства, 2008, с.7 та 10.

жінками-в'язнями, та заходів впливу до жінок-злочинниць, не пов'язаних з позбавленням волі:

Питання	Зміст – основні положення
<p>Відсутність дискримінації</p> <p><i>Правило 1 Бангкокських правил</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Забезпечення особливих потреб жінок-ув'язнених з метою забезпечення надійної гендерної рівності не повинне розглядатися як дискримінаційне.
<p>Прийом, реєстрація та розміщення жінок-ув'язнених</p> <p><i>Правила 2-4 Бангкокських правил</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Жінкам з дітьми, які знаходяться у них на утриманні, має бути дозволено вжити необхідних заходів стосовно дітей до поселення у в'язниці. ▪ Жінкам мають надаватися приміщення для контакту зі своїми родичами, доступ до юридичного забезпечення та інформація про тюремні правила та інструкції. ▪ При надходженні до тюрми, повинна бути зібрана інформація про дітей жінки, яка прибуває до тюрми. ▪ Жінки повинні поміщатися в тюрми поблизу місця їхнього проживання.
<p>Особиста гігієна</p> <p><i>Правило 5 Бангкокських правил</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Особливі гігієнічні потреби жінок повинні забезпечуватися шляхом надання приміщень та матеріальних засобів, необхідних під час менструацій, а також доступом до регулярного забезпечення водою.
<p>Охорона здоров'я</p> <p><i>Правила 6-18 Бангкокських правил</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Медичні огляди повинні визначити основні потреби і особливі медичні обставини, такі як хвороби, що передаються статевим шляхом, потреби в охороні психічного здоров'я, історію репродуктивного стану здоров'я, залежність від наркотиків та попередні випадки сексуального домагання і насильства. Однак, має бути дотримане право на лікарську таємницю та відмова від проходження огляду щодо репродуктивного стану здоров'я. ▪ Повинні бути доступні особливі гендерні медичні послуги, аналогічні наявним поза місцями позбавлення волі, включаючи охорону психічного здоров'я, програми щодо зловживання алкоголем або наркотиками та профілактичні медичні заходи. ▪ Якщо жінка-ув'язнена вимагає огляду або лікування жінкою-лікарем або медсестрою, то повинна надаватися жінка-лікар або медсестра – за винятком випадків, коли необхідне термінове медичне втручання. Якщо чоловік практикуючий лікар проводить медичний огляд без згоди ув'язненої, то під час такого огляду має бути присутня особа з числа жіночого персоналу.
<p>Огляди</p> <p><i>Правила 19-21 Бангкокських правил</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Особисті огляди повинні проводитися жіночим персоналом. ▪ Повинні бути розроблені альтернативні методи повного особистого огляду та особистого огляду з роздяганням догола, наприклад, сканування.
<p>Контакт з зовнішнім світом</p> <p><i>Правила 26-28</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Повинен стимулюватися і полегшуватися контакт з дітьми та сім'ями. ▪ По можливості, повинні вживатися заходи зі згладжування незручностей, з якими стикаються жінки, які відбувають

<p><i>Бангкокських правил</i></p>	<p>покарання в установах далеко від своїх місць проживання.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ За наявності дозволу на подружні візити, чоловікам і жінкам-ув'язненим має бути дозволено здійснення цього права на рівній основі. ▪ Відвідування дітьми повинні відбуватися в обстановці, що дозволяє відкритий контакт між матір'ю і дитиною, з можливостями проведення більш тривалого контакту.
<p>Дисциплінарні заходи</p> <p><i>Правила 22-24</i> <i>Бангкокських правил</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Вагітна жінка, або жінка, що годує грудьми, або жінка з немовлям не повинні каратися обмеженням переміщення. ▪ Дисциплінарні санкції не повинні включати заборону на контакт з сім'єю. ▪ Пристрої, що обмежують переміщення, не повинні застосовуватися по відношенню до жінки-породіллі, під час або відразу після пологів.
<p>Вагітні жінки, які годують грудьми матері і матері з дітьми, які перебувають на утриманні</p> <p><i>Правила 48 и 64</i> <i>Бангкокських правил</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Вагітні жінки та жінки, які годують грудьми повинні отримувати рекомендації кваліфікованого практикуючого лікаря, адекватну їжу, здорове середовище проживання і можливості регулярних розминок. ▪ Жінкам не можна перешкоджати у годуванні грудьми – за винятком наявності особливих причин, пов'язаних зі станом здоров'я. ▪ Заходи, не пов'язані з позбавленням волі, по відношенню до вагітних жінок і жінок з дітьми, які перебувають на утриманні, повинні превалювати, коли це можливо і доречно.
<p>Неповнолітні жінки-в'язні</p> <p><i>Правила 36-39 и</i> <i>Правило 65</i> <i>Бангкокських правил</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Має бути дотримано заходів щодо захисту дівчат. ▪ Доступ до освіти і професійного навчання повинен бути таким же, як і у неповнолітніх чоловіків. ▪ Повинен бути доступ до вікових/спеціальних гендерних програм і послуг, у тому числі з охорони здоров'я. ▪ Неповнолітні вагітні повинні отримувати такий же догляд і допомогу, як і дорослі вагітні ув'язнені. ▪ Позбавлення волі дітей, конфліктуючих з законом, слід максимально, за можливості, уникати.
<p>Іноземні піддані</p> <p><i>Правило 53 и</i> <i>Правило 66</i> <i>Бангкокських правил</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ За наявності відповідних умов, жінки-в'язні нерезиденти - іноземні піддані повинні мати можливість переміщення в свою рідну країну, особливо якщо вони мають там дітей, які знаходяться на їх утриманні. ▪ Якщо дитина, що проживає з жінкою-в'язнем нерезидентом - іноземною підданою, має бути вилучена з в'язниці, то перевага повинна бути віддана переміщенню дитини в її рідну країну.
<p>Меншини та місцеве населення</p> <p><i>Правила 54-55</i> <i>Бангкокських правил</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Програми і послуги повинні бути надані для забезпечення особливих потреб жінок з відмінним релігійним і культурним походженням.
<p>Ув'язнені під арештом або в очікуванні суду</p> <p><i>Правило 56</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Повинні вживатися належні заходи для гарантування безпеки жінок, які знаходяться в досудовому ув'язненні.

<i>Бангкокських правил</i>	
Заходи, не пов'язані з позбавленням волі <i>Правила 57-62 Бангкокських правил</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Альтернативні варіанти з урахуванням статі, а також досудові альтернативи та альтернативи щодо вироку повинні розроблятися з урахуванням історій знущань над багатьма жінками-злочинницями та їх відповідальністю за утриманців. ▪ Жінки-злочинниці не повинні бути ізольовані від своїх родин і громад без урахування їх походження та родинних зв'язків. Альтернативні варіанти поведінки з жінками-злочинницями повинні застосовуватися тоді, коли це необхідно і можливо. ▪ Заходи, не пов'язані з позбавленням волі (такі, як громадські роботи або заступництво неурядових організацій), мають застосовуватися для захисту жінок, які потребують такого захисту. ▪ Необхідні ресурси повинні надаватися з метою комбінування заходів, не пов'язаних з позбавленням волі, та програм (наприклад, юридичне консультування, лікування, освіта тощо) щодо найбільш типових проблем, пов'язаних з контактом жінок з системою кримінального судочинства. ▪ При винесенні вироку жінкам-злочинницям, суди повинні мати можливість розглянути пом'якшувальні обставини, такі як відсутність кримінальної історії та відповідну необтяжливості і природу кримінальної поведінки, у світлі відповідальності за утриманців і типових особливостей походження.
Умовно-дострокове звільнення ув'язненої <i>Правило 63 Бангкокських правил</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Рішення щодо умовно-дострокового звільнення повинні брати до уваги відповідальність жінок-злочинниць за утриманців, а також особливості їх соціальних реінтеграційних потреб.
Скарги та обстеження <i>Правило 25 Бангкокських правил</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Жінки-в'язні, які повідомляють про жорстоке поведінку, повинні забезпечуватись негайним захистом, підтримкою і консультацією, а даний факт має бути конфіденційно розслідуваний незалежними і компетентними властями. ▪ Жінки-в'язні, які зазнали сексуального домагання, а також завагітніли в його результаті, повинні отримати відповідні догляд та консультацію. ▪ Інспекції, комісії з інших установ або моніторингові комісії повинні вводити членів-жінок з метою моніторингу умов утримання та поведінки з жінками-в'язнями.
Відомчий персонал та його підготовка <i>Правила 29-35 Бангкокських правил</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Персонал жіночих в'язниць повинен бути підготовлений до вирішення особливих соціально-інтеграційних потреб жінок-ув'язнених та до управління закритими і реабілітаційними установами. ▪ Жіночий персонал повинен одержати однаковий доступ до навчання нарівні з чоловіками, а професійне становлення жіночого персоналу повинно включати доступ до вищих посад з ключовими функціями щодо вироблення правил і стратегічних концепцій. ▪ Тюремний персонал повинен мати чітке й постійне прагнення до запобігання і вирішення проблем, пов'язаних з

	<p>гендерною дискримінацією стосовно жіночого персоналу.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Внутрішні правила та інструкції щодо поведінки тюремного персоналу повинні спрямовуватися на надання максимального захисту жінкам-ув'язненим від будь-якого насильства, заснованого на гендерній нерівності, наруг і сексуального домагання. ▪ Жіночий тюремний персонал повинен бути навчений наступним питанням: <ul style="list-style-type: none"> ○ гендерні чутливі особливості, заборона дискримінації і сексуального домагання; ○ особливі гендерні потреби та права людини стосовно жінок-ув'язнених; ○ жіноче здоров'я; ○ (за наявності дітей) виховання дітей та основи охорони здоров'я дітей; ○ запобігання ВІЛ/СНІД, медичне лікування, догляд та забезпечення; ○ засоби виявлення проблем, пов'язаних з психічним здоров'ям, ризиком ушкодження і самогубства.
<p>Тюремний режим, класифікація та індивідуалізація</p> <p><i>Правила 40-47 Бангкокських правил</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Адміністратори в'язниць повинні розробити та впровадити методи класифікації щодо особливих гендерних потреб і особливостей жінок-ув'язнених. ▪ Оцінка ризиків гендерного характеру повинна брати до уваги те, що жінки-в'язні зазвичай представляють менше ризику для інших, а також особливу шкоду ізоляції. ▪ Режим ув'язнених повинен бути достатньо гнучким для реагування на потреби вагітних жінок, матерів-годувальниць і жінок з дітьми, але також і надавати жінкам-ув'язненим доступ до різних видів діяльності та програм підтримки. ▪ Відвідини жінок-ув'язнених повинні заохочуватися, але жінки-в'язні повинні бути належним чином проінструктовані щодо того, кому дозволено їх відвідувати – через можливість повторення насильства, що могло мати місце до ув'язнення. ▪ Тюремні власті повинні передбачити для жінок-ув'язнених такі варіанти, як відпустка додому, тюрми відкритого типу, заклади для реабілітації ув'язнених, які відбули покарання, з метою полегшення адаптації до свободи після тюрми та найшвидшого зменшення відчуття ганьби й підготовки до відновлення злуки зі своїми сім'ями. ▪ Тюремні власті повинні застосовувати програми з реінтеграції до- та після звільнення з ув'язнення; додаткова підтримка після звільнення з ув'язнення повинна надаватися жінкам-ув'язненим, які потребують психологічної, медичної, юридичної та практичної допомоги для забезпечення їх успішної соціальної реінтеграції.
<p>Дослідження, планування і оцінка</p> <p><i>Правила 67-69 Бангкокських правил</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Необхідно вживати заходів для сприяння проведенню комплексних досліджень з питань, що стосуються жінок-злочинниць та їх дітей.
<p>Підвищення інформованості</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ЗМІ та громадськість повинні бути поінформовані про причини, що приводять жінок до потрапляння в систему

громадськості та навчання

Правило 70

Бангкокських правил

кримінального судочинства, і про найбільш ефективні шляхи реагування на це.

- Дослідження і хороші приклади з практики повинні публікуватися і поширюватися.
- ЗМІ, громадськість і фахівці, які професійно займаються питаннями жінок-злочинниць, повинні бути забезпечені інформацією про Бангкокські правила та їх імплементацію.
- Навчальні програми по Бангкокським правилам та результати досліджень повинні бути розроблені і надані для виконання відповідними керівниками системи кримінального судочинства.

Діти, що знаходяться у в'язниці зі своєю матір'ю:

Бангкокські правила є першим міжнародним документом, який конкретно розглядає питання дітей жінок-ув'язнених. Вони пропонують набір базових рекомендацій щодо поводження з дітьми, які перебувають зі своїми матерями у в'язницях, щодо дітей, які відвідують своїх матерів у тюрмах, і міркувань, які повинні бути прийняті до уваги при прийнятті рішень щодо розлучення матерів зі своїми дітьми.

Країни мають дуже різні закони щодо віку, до якого діти можуть залишатися зі своїми матерями у в'язниці, а також передбачають дуже різні умови перебування там. Правило 59 встановлює такий фундаментальний принцип, що «рішення дозволити дітям залишатися зі своїми матерями у в'язниці повинні ґрунтуватися на найвищих інтересах дітей. З дітьми, які перебувають зі своїми матерями у в'язниці, не повинні поводитися як з ув'язненими». Правило 51.2 продовжує роз'яснювати відповідальність держав за створення умов, які дозволяють приймати рішення в найвищих інтересах дітей: «умови, надані для виховання таких дітей, повинні бути максимально наближені до тих, в яких дитина перебувала за межами в'язниці». Важливо, щоб жінки-в'язні, які мають дітей з собою у в'язниці, «були забезпечені максимально допустимими можливостями щодо проведення часу зі своїми дітьми» (Правило 50).

Бангкокські правила встановлюють, що дітей слід брати до уваги на всіх етапах контакту матері з системою кримінального судочинства, а рішення щодо того, коли дитина може бути розлучена з матір'ю, повинні ґрунтуватися на індивідуальних оцінках. Деякі з цих правил повинні так само застосовуватися і до чоловіків-ув'язнених та злочинців, які є батьками.

3. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ БАНГКОКСЬКИХ ПРАВИЛ

Бангкокські правила доповнюють ряд юридично зобов'язуючих документів. Вони встановлюють стандарти і рекомендації для керівництва установ та систем, що відповідають за поводження з жінками і дівчатами. З метою імплементації Правил, відповідні структури повинні виконувати ряд дій на національному та міжнародному рівнях. Громадянське суспільство також може грати роль у підтримці імплементації Правил.

Далі приводяться приклади дій, які можуть бути зроблені для імплементації Бангкокських правил.⁵

- На національному рівні

Дійові особи	Дії, яких необхідно вжити
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Відповідні міністерства (наприклад, юстиції, охорони здоров'я, освіти, з соціальних питань, у справах жінок і дітей). ▪ Тюремні служби. ▪ Соціальні служби, включаючи служби з питань дітей. ▪ Незалежні моніторингові та контролюючі органи. ▪ Поліцейські служби. ▪ Професійні юридичні та безкоштовні юридичні консультації. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Визначення недоліків у чинному законодавстві, інструкціях і правилах щодо поведження з жінками і дівчатами в системі кримінального судочинства, а також проектів пропозицій щодо реформування. ▪ Визначення позитивної практики та ресурсів для підтримки імплементації Бангкокських правил. ▪ Виділення достатніх людських і фінансових ресурсів для імплементації Бангкокських правил. ▪ Включення Бангкокських правил до академічних та професійних програм навчання. ▪ Викладання тюремному персоналові змісту Бангкокських правил.

Приклади імплементації:

Республіка Ірландія

У лютому 2011 року, після прийняття Бангкокських правил, Інспектор в'язниць Республіки Ірландія видав доповнення до «Стандартів інспектування в'язниць Ірландії». Доповнення призначене для того, «щоб дати інструкції Ірландській Тюремній Системі і тюремному керівництву з найбільш важливих аспектів кращої практики щодо утримання жінок-ув'язнених та керівництва жіночими тюрмами».⁶

Ці додаткові стандарти щодо поведження з жінками-в'язнями були значною мірою почерпнуті з Бангкокських правил і чітко визнають, що по відношенню до жінок, які знаходяться в тюрмах, необхідний особливий гендерний підхід.

33 стандарти зведені в наступні дев'ять рубрик: основний принцип; надходження до в'язниці; розміщення; охорона здоров'я та забезпечення побутових умов; вагітні жінки і матері, які знаходяться у в'язниці з дітьми; контакт з дітьми та членами родини; освіта, навчання та перекваліфікація; безпека; та персонал. Під час майбутніх інспектувань в'язниць оцінка умов утримання і поведження з жінками-в'язнями, а також роботи керівництва двома жіночими в'язницями в Республіці Ірландія, буде зіставлятися з ними (Бангкокськими правилами).

⁵ Ці рекомендації ґрунтуються на *Інструкції до Правил ООН щодо поведження з жінками-в'язнями та заходів, не пов'язаних з позбавленням волі щодо жінок-злочинниць («Бангкокські правила»)*, опублікованій Міжнародною організацією з реформування пенітенціарної системи (Penal Reform International) та Квakerським офісом ООН (Quaker United Nations Office) у 2011 році.

⁶ Суддя Майкл Рейллі, *Інспектор тюремних стандартів для інспектування тюрем Ірландії – Доповнення щодо жінок-в'язнів*, Офіс інспектора тюрем, 2011 р.

Англія й Уельс (Великобританія)

Критерії, використані під час оцінки поводження з ув'язненими й умов у в'язницях Англії та Уельсу, були перевидані у січні 2012 року та ввели посилання на Бангкокські правила.⁷

Сьєрра-Леоне

Неурядова організація AdvocAid, що знаходиться в Сьєрра-Леоне, розробила у співпраці з Німецьким Товариством Міжнародного Співробітництва (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit - GIZ), настанову щодо Бангкокських правил. Її мета - надати чітке, портативне й зручне керівництво для допомоги тюремному персоналу, ув'язненим та громадянському суспільству для сприяння правозастосуванню або підвищенню інформованості про нові правила. Настава ілюстрована коміксами і містить детальні посилання для подальшого пошуку інформації.⁸

▪ На міжнародному рівні:

Дійові особи	Дії
<ul style="list-style-type: none">▪ Агентства ООН.▪ Структури з прав і охорони здоров'я, особливо ті, що спеціалізуються на питаннях жінок і дітей.▪ Двосторонні та багатосторонні донорські організації.	<ul style="list-style-type: none">▪ Розповсюдження та сприяння доступності Бангкокських правил.▪ Навчання персоналу Бангкокським правилам.▪ Визначення відповідних дійових осіб, які можуть підтримати імплементацію на національному рівні.▪ Забезпечення підтримки та моніторинг за імплементацією Бангкокських правил.▪ Надання фінансової допомоги контингентам тюремних систем з імплементації Бангкокських правил.

4. ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

Резолюції ООН

ООН, Перший Конгрес ООН щодо запобігання злочинності та поводження зі злочинцями, *Стандартний мінімальний набір правил ООН щодо поводження з*

⁷ Очікування: критерії для оцінки поводження з ув'язненими та умов у в'язницях, Інспекторат в'язниць Її Величності, 2012, <http://www.justice.gov.uk/downloads/about/hmipris/expectations.pdf>.

⁸ AdvocAid, GTZ, *Правила ООН щодо поводження з жінками-в'язнями*, 2011, <http://advocaidsl.com/wp-content/uploads/2011/03/AdvocAid-Bangkok-Rules-training-booklet-Nov-11.pdf>.

ув'язненими.

United Nations, First United Nations Congress on the Prevention of Crime and Treatment of Offenders, *United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners*, A/CONF/611 of 30 August 1955, annex I, E.S.C. res. 663C, 24 UN ESCOR Supp. (No. 1) at 11, UN Doc. E/3048 (1957), amended E.S.C. res. 2076, 62 UN ESCOR Supp. (No. 1) at 35, UN Doc. E/5988 (1977). <http://www2.ohchr.org/english/law/treatmentprisoners.htm>

Генеральна асамблея ООН, *Правила ООН щодо поводження з жінками-в'язнями та заходів, не пов'язаних з позбавленням волі, по відношенню до жінок-злочинниць (Бангкокські правила)*.

United Nations General Assembly, *United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-custodial Measures for Women Offenders (the Bangkok Rules)*, Resolution 65/229 of 21 December 2010. http://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/crimeprevention/UN_Rules_Treatment_Women_Prisoners_Bangkok_Rules.pdf

Доповіді, документи та навчальні матеріали

AdvocAid, *Правила ООН щодо поводження з жінками-злочинницями*, 2011:

<http://www.advocaidsl.com/wp-content/uploads/2011/03/AdvocAid-Bangkok-Rules-training-booklet-Nov-11.pdf>

Міжнародний центр тюремних досліджень, «Реформування пенітенціарної системи та гендер» в *Посібнику з гендеру та реформування сектору безпеки*:

International Centre for Prison Studies, "Penal Reform and Gender" in *Gender and Security Sector Reform Toolkit*, Eds. Megan Bastick and Kristin Valasek, Geneva: DCAF, OSCE/ODIHR, UN-INSTRRAW, 2008. <http://dcaf.ch/DCAF/EZ/Publications/Penal-Reform-and-Gender-Tool-5>

Йоханнсен, Агнета М., «Навчальні ресурси з гендеру та реформування пенітенціарної системи», в *Пакеті навчальних ресурсів з гендеру та реформування сектору безпеки*:

Johannsen, Agneta M., "Training Resources on Penal Reform and Gender" in *Gender and Security Sector Reform Training Resource Package*, Ed. Megan Bastick, Geneva: DCAF, 2010. http://www.gssrtraining.ch/images/stories/PDF/Penal_Reform/10_TRP_PEN%281%29.pdf

Міжнародна організація з реформування пенітенціарної системи і Квakerський Офіс ООН, *Брифінг з правил ООН щодо поводження з жінками-в'язнями та заходів, не пов'язаних з позбавленням волі, по відношенню до жінок-злочинниць («Бангкокські правила»)*, 2011:

Penal Reform International and Quaker United Nations Office, *Briefing on the UN Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-custodial Measures for Women Offenders ("Bangkok Rules")*, 2011. http://www.penalreform.org/files/PRI-QUNO_English_1.pdf

Міжнародна організація з реформування пенітенціарної системи, *Права людини та вразливі ув'язнені*, Навчальний посібник № 1, 2003:

Penal Reform International, *Human Rights and Vulnerable Prisoners*, Training Manual no.1, 2003. <http://www.penalreform.org/files/man-hr1-2003-vulnerable-prisoners-en.pdf>

Офіс ООН у справах наркотиків і злочинності, *Інструмент оцінки з питання гендеру в кримінальному судочинстві*, Оціночний Посібник з питання кримінального судочинства, 2010:

United Nations Office on Drugs and Crime, *Gender in the Criminal Justice Assessment Tool*, Criminal Justice Assessment Toolkit, 2010.

Офіс ООН у справах наркотиків і злочинності, *Посібник для тюремного керівництва і політиків з питань жінок і тюремного ув'язнення*, серія видань Посібника з кримінального судочинства, 2008:

<http://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/crimeprevention/E-book.pdf>

United Nations Office on Drugs and Crime, *Handbook for Prison Managers and Policymakers on Women and Imprisonment*, Criminal Justice Handbook Series, 2008.

Офіс ООН у справах наркотиків і злочинності та Всесвітня організація охорони здоров'я, *Жіноче здоров'я у в'язниці: керівництво щодо дій та контрольний перелік з перегляду діючих політики і практики*, 2011:

http://www.unodc.org/pdf/criminal_justice/Handbook_on_Women_and_Imprisonment.pdf

United Nations Office on Drugs and Crime and World Health Organization, *Women's Health in Prison: Action Guidance and Checklists to Review Current Policies and Practices*, 2011.

http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0015/151053/e95760.pdf

Томріс Атабай, Керівний документ щодо Бангкокських правил та Індекс відповідності (робочі документи), PRI: травень 2012:

Tomris Atabay, Bangkok Rules Guidance Document and Index of Compliance (working documents), PRI: May 2012

<http://www.penalreform.org/news/bangkok-rules-guidance-launched>

Це уточнення було підготовлене Кароліною Прадо за підтримки Меган Бастік і Карін Грімм, Центр з питань безпеки, розвитку та верховенства права (DCAF, Швейцарія, <http://www.dcaf.ch/>).

Ми хотіли б подякувати Томасу Атабею і Андреа Хуберу з Міжнародної організації з реформування пенітенціарної системи (PRI), а також Марі Мерфі з Міжнародного комітету Червоного Хреста (ICRC) за їх цінний внесок та рекомендації.

Ми також хотіли б подякувати Деніелу де Торреса, Центр з питань безпеки, розвитку та верховенства права (DCAF), за його підтримку в процесі роботи.

Посібник з гендеру та реформування сектору безпеки

1. Реформування сектору безпеки і гендер.	9. Нагляд громадянського суспільства над сектором безпеки і гендер.
2. Реформування поліцейських сил і гендер.	10. Приватні військові та охоронні фірми і гендер.
3. Військова реформа і гендер.	11. Гендер і аналіз, моніторинг та підсумкова оцінка реформування сектору безпеки.
4. Реформування системи правосуддя і гендер.	12. Додаток з гендерної підготовки для персоналу сектору безпеки щодо міжнародних та національних законів і документів.
5. Реформування пенітенціарної системи та гендер.	
6. Реформування системи прикордонного контролю та гендер.	
7. Парламентський нагляд над сектором безпеки і гендер.	
8. Формування політики національної безпеки і гендер.	